

**ЗАКОН О МАТЕРИЈАЛНОМ ОБЕШТЕЋЕЊУ ЗАПОСЛЕНИХ ЛИЦА
КОЈА СУ БИЛА ПОЛИТИЧКЕ ЖРТВЕ РЕЖИМА АЛЕКСАНДРА
ВУЧИЋА**

Глава прва

ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет уређивања

Члан 1.

Овим законом, ради отклањања материјалних последица за запослене жртве режима Александра Вучића, уређују се услови, начин и поступак надокнаде финансијских средстава жртвама режима Александра Вучића и њиховим наследницима.

Значење појединих израза

Члан 2.

Поједини изрази употребљени у ово закону имају следеће значење:

- 1) Под “материјалним последицама” подразумевају се финансијска средства која нису исплаћена запосленима или лицима ангажованим по уговору о делу или другим уговорима којима се регулише радно ангажовање (даље Запослено лице) услед последица које су везане за мере и радње режима Александра Вучића према Запосленима који су се супротставили актима или радњама тог режима или су штету претрпели због политичког или синдикалног деловања, које је било усмерено на супростављање режиму Александра Вучића.
- 2) Под појмом “жртва режима Александра Вучића” (даље Жртва) подразумева се Запослено лице које је трпело материјалне последице за време режима Александра Вучића
- 3) Под појмом “режим Александра Вучића” (у даљем тексту Режим) за потребе овог закона представља време од 27. јула 2012. до формирања прве Владе Републике Србије након пада режима Александра Вучића у коме су кроз аутократско деловање суспендоване важеће уставне и законске норме, правна држава и подела власти и у ком период је нарушен принцип о једнакости свих грађана пред уставом и законом, као и време израженог притиска, претњи и уцена бирача у коме су појединци, који су се супростављали том деловању, трпели и материјалне последице.
- 4) Под “актом режима” подразумевају се све материјалне радње и правни акти који су произвели материјалне последице за жртве режима Александра Вучића
- 5) Под појмом “захтев за надокнаду финансијских средстава” (у даљем тексту захтев) подразумева се захтев који на основу овог закона подноси жртва режима Александра Вучића или њени законити наследници

- 6) Под појмом “право на надокнаду финансијских средстава” подразумева се право које надлежни орган, у складу са овим законом, утврђује подносиоцу захтева

Издавање документације и података

Члан 3.

Сви органи Републике Србије, органи аутономне покрајине, органи јединице локалне самоуправе, јавна предузећа и установе, као и друга правна лица, укључујући архиве и средства информисања дужни су да без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана подношења захтева за издавање, издају за потребе спровођења поступка за накнаду финансијских средстава сву потребну документацију и податке којима располажу.

Неоспоравање других права

Члан 4.

Накнада финансијских средстава по основу разлога из овог закона спроводи се у складу са овим законом. На питања која нису уређена овим законом примењиваће се сходно одредбе закона којим се уређује парнични и други поступци. Овим законом не дира се у примену других прописа о заштити запослених и других права стечених у складу са законом, осим ако су у супротности са њим.

Глава друга

НОСИОЦИ ПРАВА

Носиоци права на надокнаду финансијских средстава

Члан 5.

Право на надокнаду финансијских средстава имају Запослени, жртве Режија:

- којима је радни однос престао услед политичког прогона или супростављања актима Режија које се односе на слободу политичког одређења и деловања или синдикалног одређења и деловања, а огледају се у супростављању: дискриминацији (члан 21. Устава Републике Србије); угрожавању уставног права на слободу мишљења и изражавања (члан 46 члан Устава Републике Србије); изборног права (члан 52. Устава Републике Србије); кршењу одредби о правној сигурности у казненом праву (члан. 34. Устава Републике Србије); заштити података о личности (члан 42. Устава Републике Србије); права на обавештеност (члан 51. Устава Републике Србије); права на слободу окупљања (члан 54. Устава Републике Србије); права на петицију (члан 56. Устава Републике Србије); право на

штрајк (члан 61. Устава Републике Србије); аутономију универзитета (члан 72. Устава Републике Србије; друге повреде одредби Устава и закона као и запослени који су јавно указали на сумњу у постојање прекршаја, привредног преступа или кривичног дела у приведном субјекту, државном органу или установи у којој су запослени.

- који су премештени на мање плаћено радно место или суспендовани на одређено време са посла из разлога из тачке 1. овог члана.
- којима није продужен уговор о раду на одређено време услед разлога из тачке 1. овог члана
- којима је ускраћено неко материјално право, које им је према закону припадало, услед разлога из тачке 1. овог члана
- којима је раскинут или није продужен уговор о делу или други уговор којим се регулише радно ангажовање услед разлога из тачке 1. овог члана
- којима је престао статус Запосленог лица услед престанка рада правног лица у коме је радило због мера Режија према том правном лицу услед разлога из тачке 1. овог члана.
- који су услед тога што су чланови породице лица у тачкама 1-5. овог члана претрпели материјалне последице услед разлога из тачке 1. овог члана.

Ово право се не односи на функционере, осим уколико им је, из разлога у тачкама 1-5, угрожено права на рад, сходно њиховој стручној спреми.

Услови за остваривање права

Члан 6.

Жртва Режија ће остварити право на финансијску накнаду ако се кумулативно испуне три услова:

1. уколико Жртва Режија докаже да је претрпела материјалну штету од стране Режија услед политичког прогона или супростављања актима Режија које се односе на угрожавање слободе политичког опредељења и деловања и синдикалног опредељења и деловања из разлога из члана 5. овог закона
2. да је Жртва Режија указала у писаној форми или јавно саопштила свој став којим се противи поступању Режија из ставе 1. овог члана
3. Да је жртва Режија у року предвиђеном овим законом поднела потпун захтев, са потребним прилозима

Глава трећа

ВИСИНА ФИНАНСИЈСКЕ НАКНАДЕ

Висина финансијске накнаде

Члан 7.

Жртва Режи́ма има право на финансијску накнаду у висини неисплаћене зараде за време незапослености и других ускраћених примања на која би имао право да није било акта Режи́ма, увећаног за законску затезну камату до дана извршења решења.

Жртва Режи́ма којој је умањено примање услед акта Режи́ма има право на финансијску накнаду у висини умањења, увећаног за законску затезну камату.

Глава четврта

ПОСТУПАК ЗА ОБЕШТЕЋЕЊЕ

Странка у поступку

Члан 8.

Странка у поступку је подносилац захтева која сматра да је Жртва Режи́ма и поседује доказе за то.

Орган који води првостепени поступак

Члан 9.

Првостепени поступак по захтеву странке води Комисија за материјално обештећењу запослених који су били политичке жртве у време режи́ма Александра Вучића (даље Првостепена Комисија), а у складу са овим законом и законом којим се уређује општи управни поступак.

Првостепена комисија има пет чланова. Бира је је Народна скупштина Републике Србије из реда универзитетских професора права и врхунских правника.

Орган који води другостепени поступак

Члан 10.

Другостепени поступак по захтеву странке води Другостепена комисија за материјално обештећењу запослених који су били политичке жртве у време режи́ма Александра Вучића (даље Другостепена комисија), а у складу са овим законом и законом којим се уређује општи управни поступак.

Другостепена комисија има три члана. Бира је је Народна скупштина Републике Србије из реда универзитетских професора права и врхунских правника.

Административни послови за Комисије

Члан 11.

Административне послове за Првостепену и Другостепену комисију вршиће министарство које је задужено за правосуђе.

Подносилац захтева

Члан 12.

Захтев за накнаду финансијских средстава у смислу овог закона подноси жртва Режи́ма или њени наследници.

Подношење захтева

Члан 13.

Захтев за накнаду финансијских средстава подноси се у року од годину дана ступања на снагу овог закона.

Захтев се подноси Првостепеној комисији са прописаним доказима. Захтев се подноси за један или више разлога из члана 5. овог закона.

Садржина захтева

члан 14.

Захтев садржи податке о:

- 1) Жртви режима - име, име једног родитеља, презиме, датум рођења и адреса
- 2) разлог материјалног обештећења из члана 5. овог закона - врста радње или акта Режи́ма, висина материјалне штете у динарима;
- 3) документацији којом се доказује основ настанка материјалне штете, односно о актима на основу којих је настала материјална штета и висина материјалне штете;
- 4) доказ о постојању статуса Запосленог лица пре доношења акта или предузимање радње на основу које је настала материјална штета;
- 5) доказу о јавно указивању на радње или чињења Режи́ма због којих је дошло до материјалне штете било пре или непосредно након настанка материјалне штете, али најкасније у року од 60 дана од настанка штете, а у времену трајања Режи́ма.

6. Податке о правном лицу које је причинило штету у функцији Режи́ма: пословно име, адресу, матични број, ОИБ

7. Податке о одговорном лицу у правном лицу у време настанка штете

Уз захтев се се прилажу, у оригиналу или овереној фотокопији, следећи докази: 1) за податке из става 1. тачка 1) овог члана – копија личне карте

2) за податке из става 1. тачка 3) овог члана - одлука или доказ о радњи правног лица у функцији Режи́ма: одлука о престанку радног односа, премештају на друго радно место или други појединачни акт којим је нанета материјална штета услед разлога из члана 5. овог закона;

3) за податке из става 1. тачке 4. овог члана образац М1 или други доказ као што је радна књижица или уговор о раду;

4) за податке из става 1. тачка 5. овог члана: дописе државним органима, тужилаштву, полицији, јавно саопштавање путем медија или других јавних комуникација и наступа

5) све друге доказе које подносилац захтева поседује, а који могу бити од значаја за одлучивање по захтеву.

Неуредан захтев

Члан 15.

Ако Првостепена комисија утврди да захтев не садржи довољно података из члана 14. став 1. овог закона, наложиће подносиоцу захтева да у року од 60 дана уреди захтев. Ако подносилац захтева не поступи према налогу Комисије у остављеном року, захтев се одбацује као неуредан, са поуком о правном леку.

Рок за доношење решења

Члан 16.

Првостепена комисија је дужна да о уредном захтеву одлучи најкасније у року од 45 дана , а изузетно код посебно сложених предмета у року од 90 дана од дана пријема уредног захтева.

Другостепена комисија о жалби је дужна да одлучи у року од 30 дана, а изузетно код посебно сложених предмета у року од 45 дана од дана пријема жалбе.

Члан 17.

Саслушање странке

Комисија ради одлучивања о захтеву може позвати подносиоца захтева ради узимање изјаве на записник.

Одлучивање о захтеву

Члан 18.

Првостепена комисија утврђује све чињенице и околности од значаја за одлучивање о захтеву и доноси решење којим се захтев усваја и утврђује финансијска накнада штете или којим се захтев одбија као неоснован. Ако захтев обухвата више основа за накнаду материјалне штете, Првостепена комисија може донети решења којим се захтеви по појединим основима усвајају, а неки утврђују као неосновани. Ако Првостепена комисија утврди да не постоји законски основ за накнаду материјалне штете, доноси решење о одбијању захтева. Правноснажно решење о утврђивању накнаде финансијске штете, Првостепена комисија доставља подносиоцу захтева.

Садржина решења

Члан 19.

Решењем којим се захтев усваја и утврђује финансијска накнада, садржи рокове исплате финансијске накнаде. У том решењу налаже се надлежним органима извршење решења.

Жалба на првостепено решење

Члан 20.

Против првостепеног решења подносилац захтева може изјавити жалбу Другостепеној комисији у року од 15 дана од дана достављања решења.

Решавање по жалби

Члан 21.

Другостепена комисија одлучује по жалби на решење Првостепене комисије у роковима из члана 15. овог закона.

Извршење решења

Члан 22.

На основу правноснажног решења којим се утврђује износ финансијске накнаде приступа се извршењу решења.

Глава пета

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Доношење подзаконских аката

Члан 23.

У циљу спровођења овог закона у року од 30 дана од његовог ступања на снагу Влада Србије ће донети следеће правилнике:

- Правилник о раду Првостепене комисије
- Правилник о раду другостепене комисије
- Правилник о изгледу обрасца за подношење захтева за накнаду финансијских средстава жртвама Режима

Ступање на снагу

Члан 24.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.